27. februar 2019

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 6/ 27. februar 2019

KRAJŠI, A PESTER MESEC

Februar je najkrajši mesec, a je ponudil veliko raznovrstnih dogodkov in trenutkov: kulturne, pustne, zaljubljene, počitniške … Zagotovo so se dotaknili tudi vas. Izkoristite vse trenutke, tudi sami jih ustvarimo in sooblikujmo, uživajmo v naravi ter jih delimo z ljudmi, ki so nam blizu in jih imamo radi.
Uživajte!

KOLEDAR DOGODKOV:

25. februar – 2. marca	2. del zimskih počitnic
28. februar	Mednarodna konferenca »Prehrana, gibanje in zdravje« Radenci: oddaja strokovnega prispevka
4. marec	Ekokviz SŠ: podelitev nagrad in priznanj najboljšim dijakom na državnem tekmovanju (ELES, Beričevo 70, Dol pri Ljubljani, ob 13. uri)
15. – 17. marec	Sejem Altermed, Celje
15. marec	Sejem Altermed: podelitev nagrad likovnega natečaja Eko-paket
15. marec	Sejem Altermed, dvorana Celjanka: Okrogla miza Zavržena hrana, ob 13. uri
19. marec	Delavnica za mentorje projekta Hrana ni za tjavendan, Pedagoška fakulteta, ob 9. uri
22. marec	Ekokviz OŠ: državno tekmovanje regijskih zmagovalcev, OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, ob 10. uri
29. marec	Reciklirana kuharija: zaključek natečaja
29. marec	Zaključek likovnega natečaja za kreativne izdelke
29. marec	Misija: Zeleni koraki: rok za oddajo likovnih izdelkov v nagradnem natečaju
12. april	Mladi poročevalci za okolje, prispevki o trajnostni mobilnosti
20. april	Mednarodna konferenca »Prehrana, gibanje in zdravje«, Radenci: rok za prijavo za slušatelje

V nagradnem natečaju Eko-paket izbiramo najboljše med več kot tisoč izdelki

V nagradnem natečaju Eko-paket smo do 15. februarja prejeli več kot tisoč izdelkov iz 106 ustanov, kjer so otroci in mladi ustvarjali iz odpadne KEMS (kartonske embalaže za mleko in sokove) na temo gozda in življenja v gozdu, ekovozila in druge uporabne izdelke, kot so pustne maske, ptičje krmilnice, pralni stroj, žirafa, leteča pobiralnica odpadkov, rakete, razni mozaiki in še in še.

Razglasitev zmagovalcev in podelitev priznanj ter nagrad najboljšim ustanovam v nagradnem natečaju Eko-paket bo v petek, 15. marca 2019, ob 11. uri na Sejmu Altermed v Celju.

Vsebina:

Ekokviz OŠ 2

Ekokviz SŠ 2

Altermed
Hrana ni za tjavendan
Reciklirana kuharija 3

Mladi poročevalci za okolje
Jaz, ti mi za Slovenijo
Misija: zeleni koraki 4

MISIJA:
ZELENI KORAKI

Ekokviz za OŠ: izmed 2730 osnovnošolcev izbrani regijski zmagovalci

Na šolskem tekmovanju Ekokviza za osnovne šole je 7. februarja v tričlanskih ekipah tekmovalo 2730 učencev šestih, sedmih in osmih razredov s 133 slovenskih osnovnih ekošol. Na državnem tekmovanju, ki bo 22. marca na Osnovni šoli Antona Ingoliča Spodnja Polskava, se bodo pomerili zmagovalci osmih regij in štiri dodatne ekipe: drugouvrščeni ekipi iz ljubljanske in mariborske regije ter dve ekipi z najboljšim rezultatom.

Na letošnjem Ekokvizu za OŠ so učenci odgovarjali na vprašanja o podnebnih spremembah, ekosistemih in vodi ter energiji. Kaže, da je bil dokaj zahteven, saj nobena ekipa ni pravilno odgovorila na vseh 30 zastavljenih vprašanj. Tekmovalci so imeli na voljo tri tipe vprašanj: drži/ne drži, izbirna vprašanja A, B, C in D ter vprašanja s povezovanjem. Največ znanja so učenci pokazali pri energiji, najbolj pa se jim je zatikalo pri podnebnih spremembah.

Na šolskem tekmovanju se je pomerilo 238 ekip iz osrednjeslovenske regije, 230 ekip iz mariborske, 115 iz celjske, 93 iz pomurske, 116 iz novomeške, 47 iz obalne, 31 iz severnoprimorske in 40 iz gorenjske regije.

Regijski zmagovalci

jabolko5	**OŠ Leskovec pri Krškem**	**27**	**novomeška**
ekozmaji	OŠ Šturje	26	severnoprimorska
apace1	OŠ Apače	25	pomurska
ekosedmarji	OŠ Jurija Vege Moravče	25	osrednjeslovenska
nlj lucija	OŠ Lucija	25	obalna
ekobrancini	OŠ Pohorskega bataljona Oplotnica	24	mariborska
eko zvezde	OŠ Lesično	23	celjska
anonimnibutci	OŠ Naklo	21	gorenjska
smrkci3	OŠ n. h. Maksa Pečarja	24	osrednjeslovenska
ljudskivrt1	OŠ Ljudski vrt Ptuj	23	mariborska
ekosrajce4	OŠ Križevci	25	pomurska
naravoslovci19	OŠ Mengeš	23	osrednjeslovenska

TelekomSlovenije

Ekokviz za SŠ: zmagali so dijaki I. gimnazije v Celju in Tehniškega šolskega centra Maribor

Dvesto petinštirideset dijakinj in dijakov z 58 slovenskih srednjih šol, ki so se uvrstili na državno tekmovanje v Ekokvizu za srednje šole, se je v treh kategorijah pomerilo v poglobljenem poznavanju podnebnih sprememb in energije. Zmagali so Gregor Gros s I. gimnazije Celje (strokovne in splošne gimnazije), Tilen Račnik iz Tehniškega šolskega centra Maribor (srednje strokovno in poklicno-tehnično izobraževanje) in Tilen Vrbnjak iz Tehniškega šolskega centra Maribor (srednje poklicno izobraževanje). Zlato, srebrno in bronasto priznanje je doseglo 94 dijakinj in dijakov, za kar so morali od 30 imeti vsaj 21 pravilnih odgovorov/točk.

Na državno tekmovanje v Ekokvizu so se uvrstili dijakinje in dijaki, ki so posamično dosegli najboljše rezultate na šolskem tekmovanju decembra lani. Tako se je letos na državnem tekmovanju, ki smo ga 13. februarja 2019 organizirali na Škofijski klasični gimnaziji v Ljubljani, pomerilo kar 245 dijakinj in dijakov s srednjih šol, vključenih v program Ekošola in nekaterih drugih, ki so se prijavile na tekmovanje. Dijakinje in dijaki so s svojim znanjem o podnebnih spremembah in energiji navdušili, saj jih je kar 26 doseglo zlato (27–30 točk), 28 srebrno (24–26 točk) in 40 bronasto priznanje (21–23 točk).
Rezultati državnega tekmovanja

Zmagovalcem za nagrado električna kolesa

Slavnostna podelitev nagrad najboljšim dijakom v posamezni tekmovalni kategoriji ter podelitev zlatih, srebrnih in bronastih priznanj za dosežene rezultate z državnega tekmovanja Ekokviz za SŠ 2018/2019 bo **v ponedeljek, 4. marca 2019, ob 13. uri v prostorih družbe ELES na lokaciji Beričevo 70, 1262 Dol pri Ljubljani.**

Sodelujte v nagradnem natečaju 'Reciklirana kuharija': recepti za uporabi ostankov živil

Vabimo vas k oddaji receptov, kaj narediti iz živil, ki jih ne porabimo v celoti ali pa nam ostajajo in jim bo potekel rok. Zbiramo izvirne in tradicionalne kuharske recepte, ki jih predstavite na čim bolj inovativen način. Rok za oddajo receptov je 29. marec 2019.

Zmagovalni recepti bodo izdani v **knjižici *»Reciklirana kuharija«.*** Izdani recepti preteklih zmagovalcev so vam na voljo na povezavi https://www.boljsi-svet.si/projekt/nalozite-si-vse-tri-knjizice-reciklirana-kuharija/.

Kakšne recepte iščemo?

Raziščite in zapišite kuharske recepte naših babic, ki imajo **lokalni pridih in/ali avtohtone posebnosti**. Prav tako so dobrodošli tudi **novi, inovativni recepti**. V njih morajo biti uporabljeni ostanki živil (npr. star kruh) ali ostanki jedi (npr. pire krompir). Pri izzivu si lahko pomagate z naslednjimi vprašanji: *Kako so naše mame, babice, šolske kuharice in kuharji uporabili ostanke jedi ali živil? Lahko recept izboljšamo, izpopolnimo? Kako lahko recept čim bolj kreativno predstavimo?*

Navodila za oddajanje recepta

Posamezni oddelek lahko tekmuje z **največ dvema receptoma**. Recept predstavite na **čim bolj kreativen način** (fotokolaž, risbe, videoposnetek, strip in podobno). Mentor pošlje recept v datoteki .doc ali .pdf. Videoposnetki naj bodo **dolgi do tri minute**. Izdelke oddajte na: info@ekosola.si.

VABIMO: 15. marca okrogla miza o zavrženi hrani na sejmu Altermed

Na sejmu Altermed bomo v petek, 15. marca 2019, ob 13. uri v dvorani Celjanka organizirali okroglo mizo o zavrženi hrani. Vsak prebivalec Slovenije na leto zavrže povprečno vsaj 64 kilogramov hrane. Največ odpadne hrane nastane v gospodinjstvih, sledijo jim gostinstvo in javne ustanove (šole, vrtci, bolnišnice, domovi za ostarele). Strokovnjaki in mentorji posameznih ustanov, ki sodelujejo pri projektu Hrana ni za tjavendan od začetka projekta, bodo spregovorili o izzivih, povezanih z zavrženo hrano, napredku, h kateremu je pripomoglo sodelovanje pri projektu, ter zavedanju o odgovornem ravnanju s hrano.

Cilj in namen pred leti začetega projekta Hrana ni za tjavendan sta zmanjševanje in preprečevanje nastajanja zavržene hrane doma in v šoli, ki ne sme biti odpadek. Projekt se izvaja že več let in prepričani smo, da se je poglobilo zavedanje o odgovornem ravnanju s hrano. Vabimo vas, da se udeležite okrogle mize in tudi s svojo prisotnostjo na dogodku pokažete, da vam ni vseeno za hrano, ki ostaja na krožnikih v vrtcih in šolah.

Delavnica za mentorje projekta Hrana ni za tjavendan

V torek, 19. marca 2019, ob 9. uri na Pedagoški fakulteti v Ljubljani (Kardeljeva ploščad 16, 1000 Ljubljana) organiziramo praktično delavnico o pripravi jedi iz ostankov hrane ter živil in pripravi hrane iz lokalnih in sezonskih živil, ki jo bo vodila sestra Bernarda Gostečnik, profesorica biologije in gospodinjstva, ki že tri desetletja vodi izjemno priljubljene gospodinjske tečaje ter tečaje kuhanja in peke v Repnjah nad Vodicami.

Vabimo mentorje in koordinatorje projekta Hrana ni za tjavendan ter vse druge, da se pridružite sestri Bernardi Gostečnik, varuhinji žlahtne zapuščine Slovenske kuharice, najbolj legendarne slovenske kuharske knjige, s katero Slovenci kuhamo že 150 let. Nasledila je vrsto zvenečih in uveljavljenih kuharskih imen v Sloveniji: sestro Felicito, Izabelo in Vendelino. Je avtorica knjig Slaščice iz pečice in Potice in druge domače slaščice, lani je posodobila in dopolnila 30. izdajo Velike slovenske kuharice. Delavnica bo potekala v manjši skupini do 20 udeležencev, zato boste imeli prednost tisti, ki se boste nanjo prijavili prej.

Likovni natečaj za kreativne izdelke – izdelke oddajte do 29. marca

Likovni natečaj o različnih okoljih in temah je razdeljen na starostne kategorije, za vsako od njih je določena tema:

Vrtci in 1. triada OŠ	**Podnebne spremembe (z risbo prikaži doživeto vremensko dogajanje v kraju tvojega bivalnega okolja)**
2. in 3. triada OŠ	Biotska raznovrstnost (prikaži biotsko raznovrstnost živali in rastlin, ki jih opaziš v gozdu)
SŠ in FAKULTETE	Trajnostna mobilnost (potovalne navade, zelene poti do šole, prijaznejši načini prevoza; zanimiv in uporaben izris oziroma prikaz poti in parkirišča: fotokolaž, strip, video – lahko več kratkih insertov ali en daljši posnetek ali montaža, vendar ne več kot dve minuti)

Pri ustvarjanju imate proste roke in lahko uporabite svojo ustvarjalnost in domišljijo ter pripravite risbe, praskanke, mozaike, stripe, 3-D izdelke in druge s pomočjo vodenih barvic, voščenk, tuša, naravnih ter drugih lepil in materialov.

Likovna dela bomo zbirali **do vključno 29. marca** 2019 na naslovu: Program Ekošola, Zavrti 1, 1234 Mengeš, s pripisom Likovni natečaj za kreativne izdelke.

Mladi poročevalci za okolje – predstavite se kot novinarji o okolju in za okolje

Spodbujamo učence novinarskih in fotokrožkov, dijake in študente, da opazujejo in raziskujejo okolje ter pišejo, fotografirajo in snemajo o tem, kar vidijo, ugotavljajo, menijo. Pisne prispevke izbiramo v sodelovanju s časopisno hišo Delo.

Teme, razpisane pri projektu Mladi poročevalci za okolje do konca šolskega leta, so:

- **trajnostna mobilnost** do vključno **12. aprila 2019,**
- **biotska raznovrstnost** do vključno **7. junija 2019.**

Sodelujete pa lahko tudi s prispevki o drugih okoljskih temah in izzivih, ki ste jih opazili v vašem kraju ali v širšem okolju. Pisne, fotografske in videoprispevke pošljite na naslov: info@ekosola.si. Pri izbiri žanra in pisanju so v pomoč navodila na povezavi Mladi poročevalci. Pri pisnih prispevkih tudi letos nadaljujemo sodelovanje s časopisno hišo Delo. Navodila za pripravo in oddajo prispevkov so zapisana na spletni strani https://ekosola.si/pf/mladi-porocevalci-za-okolje/.

Marca in aprila pripravljamo delavnico za mentorje in mlade poročevalce. Navodila in termini bodo še razpisani.

Jaz, ti, mi za Slovenijo – Stara plastenka za novo življenje letos za Splošno bolnišnico Novo mesto

Vseslovenski humanitarni projekt zbiranja plastenk je letos namenjen Ginekološko-porodniškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za monitor za nadziranje vitalnih funkcij novorojenčka. Projekt sestavljata dva sklopa:

⇒ **zbiranje odpadnih plastenk , ki poteka od 1. oktobra 2018 do 22. aprila 2019,** in

⇒ **nagradni ustvarjalni natečaj do 22. aprila 2019**.

Nagradni ustvarjalni natečaj

Izdelke nagradno-ustvarjalnega natečaja pošljite najpozneje do 22. aprila 2019 na naslov: info@ekosola.si. Kriterij za zmago v slikarskem, kiparskem, foto- in videoustvarjalnem delu natečaja je največje število všečkov na Facebooku. Dela bodo objavljena na FB-profilu Jaz, ti, mi za Slovenijo. Glasovanje (všečkanje) bo na omenjenem FB-profilu potekalo do vključno 3. maja 2019. Več o natečaju**: https://ekosola.si/pf/jaz-ti-mi-za-slovenijo-stara-plastenka-za-novo-zivljenje/**

Misija: Zeleni koraki – zaključek likovnega natečaja 29. marca 2019

Z izbiro prevoznega sredstva v vsakdanjem življenju vplivamo na naše okolje, zdravje in kakovost življenja. Kljub sodobnemu načinu življenja lahko poskrbimo za okolju in zdravju prijaznejše načine prevoza. Okolju prijazni načini so hoja, kolesarjenje, izbira javnega prevoza, pa tudi vožnja s skirojem, električni avtomobili itd.

Razpisane aktivnosti likovnega natečaja

Misija: Štejem korake, ohranjam okolje – Kdo je z menoj? (risbe, makete, posterje na temo okolju prijazna prevozna sredstva, prikaz parkirišča za avtomobile in kolesa v vrtcu in šoli)

Misija: Zelena pot do zelenih parkirišč (zanimiv izris, prikaz poti in parkirišča, prikaz zelene poti ponazorite na zemljevidu ali pripravite videoposnetek prikaza zelene poti). Več o natečaju: https://ekosola.si/pf/misija-zeleni-koraki/.

Mednarodna konferenca »Prehrana, gibanje in zdravje«: povezovanje gastronomije in turizma

Devetega maja 2019 v Zdravilišču Radenci organiziramo konferenco o zdravi in varni prehrani, gibanju za zdravo srce, šolskih vrtovih, odgovornem prehranjevanju in zmanjševanju količin zavržene hrane.

Konferenca je namenjena ekovrtcem in ekošolam ter drugi strokovni javnosti s poudarkom na pomenu vzgojno-izobraževalne dejavnosti s področja hrane in prehranjevanja, zdravim vidikom prehrane in primerom dobrih praks iz neposrednega vzgojno-izobraževalnega okolja, od vrtcev do osnovnih in srednjih šol.

Posamezni tematski sklopi so namenjeni varni in prehransko ustrezni hrani, regionalnemu sodelovanju, lokalni pridelavi in predelavi. Posebna vzgojno-izobraževalna vrednost konference je ***Gastronomija in turizem kot povezovalni element od vrtca po izobraževalni vertikali do poklica***, ki jo prikazujejo organizatorji konference: Zdravilišče Radenci, Srednja šola za gostinstvo in turizem (SŠGT) Radenci, Osnovna šola Kajetana Koviča Radenci, Vrtec Radenski Mehurčki Radenci.

Glede na število prijav bodo predstavitve dobre prakse (samostojno predavanje/referat) potekale na osmih lokacijah po vrsti ustanov:

za OŠ: velika in mala dvorana Zdravilišča Radenci, tri učilnice Dijaškega doma Radenci,
za SŠ: dve učilnici v SŠGT Radenci,
za vrtce: učilnica v SŠGT Radenci.